

Pilving: Olen nõusoleku andmise poolt. Samas võiks KHN lähiajal elektrooniliselt kinnitada ka teiste kohtute kodukordade muudatused, et ka esimeses ja teises astmes saaksid kohtuametnikud dokumente peagi allkirjastama hakata.

Parrest: Edastan õiguskantsleri kui kohtute haldamise nõukoja liikme seisukoha: õiguskantsler hääletab nõusoleku andmise poolt.

Ühtlasi edastan mõned täiendavad õiguskantsleri kommentaarid.

Sõnastuslikud kommentaarid:

- läbivalt võiks kasutada mistahes võimalike ebaselguste vältimiseks ühtset sõnastust "ettevalmistavaid ja muid korraldavaid määrusi", s.t ettevalmistav määrus on korraldava määruse üks alaliik;
- kavandatavas punktis 33¹ peetakse ilmselt silmas konkreetsemalt kolleegiumi sekretäri – võiks täpsustada, kuna Riigikohtu kodukord eristab kolleegiumi sekretäri (kelle tööd korraldab kolleegiumi esimees) ja kantselei sekretäri (kelle tööd korraldab direktor);
- kavandatav punkt 33¹ nimetab konsultanti, kes saab koostada määrusi, kuid kohtute seaduse Riigikohtu reguleeriv 4. ptk ega ka Riigikohtu kodukorra p 4 ei nimeta konsultanti kui õigusemõistmist teenindavat kohtuametnikku. Kohtute seaduse § 127 alusel saaks Riigikohtu kodukorras konsultandi kohtuametnikuna määratleda, kuid käesoleval hetkel kodukord seda ei tee ("*Käesolevas peatükis nimetamata kohtuametnike ja kohtu abiteenistujate teenistuskohustused määratakse kohtu kodukorras ja kohtu kantselei kodukorras.*"). Riigikohtu kodulehelt nähtuvalt on kolleegiumite juures ka konsultante. Konsultandi määratleb kehtivaid õigusakte vaadates üksnes justiitsministri 22.12.2005 määrusega nr 57 kinnitatud "Maa-, haldus- ja ringkonnakohtu kantselei kodukorra" § 9 kui õigusteenistuse hulka kuuluvat ametnikku, kuid see ei laiene Riigikohtule;
- reeglina kasutatakse õigusaktides formuleeringut "alustel ja korras", mitte "ulatuses ja korras";
- elektroonilistest dokumentidest tehakse ka väljatrükke;
- õigusaktid ei ole sõnastuslikult ühtsed mõistete "koopia", "ärakiri", "väljavõte" jne kasutamisel. Nt haldusmenetluse seadus kasutab ametlikust kinnitamisest rääkides üldmõistet "ärakiri", eristamata koopiat (tõsi, muudes sätetes kasutatakse ka koopia mõistet); ka Vabariigi Valitsuse 29.12.1998 määrusega nr 308 kinnitatud "Arhiivieeskiri" peab koopiat ärakirja ja väljavõtte n-ö alaliigiks (nt p 185 "Kopeerimise teel (näiteks valguskoopia, ümbersalvestus) valmistatud ärakirjale või väljavõttele ...").

Muud kommentaarid:

- seletuskiri ei sisalda ülevaadet, kuivõrd laieneb üks või teine kavandatav muudatus tsiviilkolleegiumi töö kõrval ka teistele kolleegiumitele (nt halduskohtumenetluse seadustiku § 5). KHN liikmete töö hõlbustamiseks oleks võinud sellise selgituse lisada;
- tuleb mõistagi möönda, et Riigikohtu kodukorra muutmise aluseks on tsiviilkohtumenetluse seadustikus tehtud muudatused. Samas tuleks kindlasti rõhutada kodukordade vastaval muutmisel, et tegu ei ole üksnes tehnilise küsimusega, kes näiteks mingi määruse koostab, vaid ka küsimusega vastutusest – kuivõrd vastutab kohtunik konkreetse kohtumenetluse õiguspärase läbiviimise eest, kuivõrd ta kodukorrale tuginedes sellest vabaneb. Viimane tekitab praktikas probleeme distsiplinaarmenetluse algatamise õigust omavate isikute jaoks. Nii on juba tänases õiguskantsleri praktikas tõusetunud näiteks küsimus, et kuivõrd vastutab kohtunik juhul, kui lapsendamise asjas märgib kohtuistungis sekretär bioloogilisele vanemale saadetavale kutsele ekslikult ka lapsendajate nimed (rikkudes seeläbi lapsendamissaladust, mis võib olla aluseks distsiplinaarkaristuse kõrval ka karistusõiguslikule vastutusele). Analoogne probleem tekkis situatsioonis, kus konsultant teavitas isikut, et ta ei saa osaleda menetluses nõustajana.

Õiguskantsleri esindaja parandusettepanekud edastati Riigikohtu kodukorra muutmist ettevalmistanud töörühmale, mis ettepanekuid ka osaliselt arvestas.

Hääletus: Nõusoleku andmise poolt on 9 liiget.

Otsustati: Anda nõusolek Riigikohtu kodukorra muutmiseks.